

MEER MOGELIJK MAKEN

SAMEN DE ONDERSTEUNING VAN KINDEREN VERSTERKEN

VOORWOORD

Wij hebben allemaal het beste voor met de kinderen op onze scholen. Wij willen dat ze gelukkig zijn, dat ze mee kunnen doen in het onderwijs en dat ze gezien worden in wie ze zijn, wat ze kunnen en wat ze willen ontwikkelen. Dat geldt voor alle 35.000 leerlingen op de 134 scholen, behorende bij de 26 besturen van ons samenwerkingsverband. Heel veel kinderen doorlopen de basisschool vrij moeiteloos, maar tegelijkertijd zien wij kinderen voor wie dat niet zo vanzelfsprekend is. Kinderen die extra ondersteuning nodig hebben om wat voor reden dan ook.

Dit is ons ondersteuningsplan, maar eigenlijk zou je het beter kunnen zien als een manifest of een gezamenlijke belofte om voor al die kinderen op onze scholen die het nodig hebben, op tijd en op maat de juiste keuzes te maken. De handreiking die wij kinderen willen bieden, mag de vorm aannemen die op dat moment het beste past. Soms is een klein zetje al voldoende om vooruit te komen, soms hebben wij meer helpende handen nodig. Feit is dat ondersteuning 'anno nu' faciliterend is om onze ambities te realiseren. Wij creëren passende voorwaarden en mogelijkheden, focussen meer op preventie en werken toe naar integrale oplossingen in samenspraak met relevante ketenpartners.

Dit ondersteuningsplan is in dialoog met vertegenwoordigers uit de praktijk en ouders tot stand gekomen en sluit aan op nieuwe ontwikkelingen in de samenleving. Wij leven niet in een tijdperk van verandering, maar in een verandering van tijdperk. Daarbij vinden wij andere waarden belangrijk en zien wij ander gedrag en een andere taal ontstaan. Wij bewegen naar een inclusieve samenleving, waarin wij geleidelijk een bredere en meer omvattende kijk op de werkelijkheid krijgen. Waar wij vroeger vooral samenwerkten met mensen uit onze eigen vertrouwde werk- en leefomgeving, zoeken wij nu samenwerking met mensen en organisaties met een andere identiteit en aanvullende kwaliteiten. In deze nieuwe werkelijkheid past het niet langer om vast te houden aan eigen gelijk, om te willen controleren of invloeden buiten de deur te willen houden. In plaats van je kleiner te maken dan nodig is of groter dan wenselijk, zoeken wij naar gelijkwaardige relaties waarin wij elkaar respecteren vanuit vakmanschap en vertrouwen. Wij kijken naar wat goed gaat en hebben oog voor het grotere belang, wij delen kennis en expertise, zijn open over wat wij wel en niet kunnen en geven onze grenzen aan. Wij durven hulp te vragen en hulp te accepteren. Zo willen wij ook binnen het samenwerkingsverband met elkaar omgaan. Waar mogelijk zoeken wij de dialoog, luisteren wij om te begrijpen en verkennen wij samen wat de beste ondersteuning is voor dit specifieke kind op deze plaats en in deze omstandigheden.

Dit ondersteuningsplan kan uiteraard niet allesomvattend zijn. De essentie die wij willen overbrengen, is de wil en de vaardigheid om te verbinden. Daarbij juichen wij toe dat wij steeds meer vanuit onze gezamenlijke opdracht werken in plaats vanuit vaststaande structuren en regels. Het draait immers om de leerling, het gezin, de leerkracht en de school. Juist aan die interactie en wederkerigheid herken je effectieve ondersteuning.

Laten wij blijven handelen vanuit een groot hart, met bevlogenheid, wijsheid en daadkracht.

Namens het bestuur.

Nicole van Son, voorzitter dagelijks bestuur RSV Breda PO

INHOUDSOPGAVE

1 Waar staan wij voor?

- zo zijn wij
- zo ontwikkelen wij
- zo verbinden wij

2 Waar gaan wij voor?

- onze vier ambities
- kwaliteitszorg en governance
- vragen blijven stellen
- speerpunten

3 Wat kunnen wij betekenen voor kinderen die extra ondersteuning nodig hebben?

- als professional
- als school en bestuur
- als samenwerkingsverband

4 Hoe zijn wij georganiseerd?

- hoe werken wij samen?
- met wie werken wij samen?
- hoe ondersteunen wij elkaar?

5 Wat betekent dit voor de inzet van onze middelen?

- welke maatregelen nemen wij om onze ambities te realiseren?
- middelen in beeld

6 Waaraan zien wij dat wij onze ambities hebben gerealiseerd?

- afstemming
- continu leren
- ruimte om te handelen
- concrete resultaten

Voor verdere toelichting en achtergronden verwijzen wij naar de website.

1

WAAR STAAN WIJ VOOR?

Streven naar optimale onderwijskansen en daarbij recht doen aan de onderwijsbehoeften van ieder individueel kind in de regio. Dat is de missie van de besturen die aangesloten zijn bij het Regionaal Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Breda (RSV Breda po). Wij zoeken continu naar mogelijkheden om onze ambities te realiseren vanuit eigen overtuiging en eigenaarschap, waarbij wij tegelijk voldoen aan de wettelijke eisen. Dit ondersteuningsplan richt zich tot alle betrokkenen in ons samenwerkingsgebied. Laten wij met elkaar afspreken dat wij dit plan tot leven brengen, dat wij elkaar uitnodigen tot het verruimen van ons blikveld, samen leren en ontwikkelen en vanuit dezelfde visie effectieve en efficiënte keuzes maken in het belang van de kinderen die aan ons zijn toevertrouwd.

ZO ZIJN WIJ

Wij hebben vertrouwen in elkaars expertise en commitment. Wij voelen ons verantwoordelijk voor de ondersteuning van elk kind in ons samenwerkingsverband. Wij kiezen telkens de best mogelijke aanpak, afgestemd op de unieke behoeften van elk kind. Wij vinden het daarbij vanzelfsprekend dat wij gemaakte keuzes en bereikte resultaten met elkaar delen en hierover verantwoording afleggen.

ZO ONTWIKKELEN WIJ

Wij creëren een ondersteuningsorganisatie en eigentijdse forums die ervoor zorgen dat ieders talent wordt gezien, wordt benut en wordt versterkt. Wij maken zichtbaar wat wij kunnen, bieden elkaar de hulp die nodig is en ondersteunen desgewenst bij het formuleren van de hulpvraag. Onderwijsprofessionals zijn bereid om hun expertise toe te passen, te vergroten en te delen ten behoeve van het grotere geheel.

ZO VERBINDEN WIJ

Wij maken ons als verantwoordelijke scholen en besturen sterk voor verdieping en verbreding van de ondersteuning per wijk, zodat wij thuisnabij een passend aanbod realiseren voor nóg meer kinderen. Dat doen wij door samen te werken met ouders, collega-scholen, collega-schoolbesturen en ketenpartners.

2

WAAR GAAN WIJ VOOR?

Wij komen elkaar steeds meer tegen in werkverband en zien steeds meer verbindingen ontstaan tussen onderwijsprofessionals, scholen en organisaties. Met z'n allen werken aan een passend aanbod voor ieder kind. Dankzij de deskundigheid en toewijding van velen slagen wij er meestal in om dat voor elkaar te krijgen. Tegelijkertijd beseffen wij dat er nog heel wat te verbeteren valt en dat ons morgen weer nieuwe uitdagingen te wachten staan. Stilstaan is dus geen optie.

Na gesprekken met een brede vertegenwoordiging van directeuren, leerkrachten, interne begeleiders, onderwijsondersteuners en ouders hebben wij vier ambities geformuleerd, aanvullend op de wettelijke verplichtingen en de voortzetting van het huidige beleid. De opdracht voor ons allemaal is nu om hier in gezamenlijkheid concrete uitvoering aan te geven.

ONZE VIER AMBITIES

- We herijken de procedures en sturen op vertrouwen. Wij streven naar een goede balans tussen eigenaarschap en de wil om te verantwoorden. Wij maken inzichtelijk wat tot ieders verantwoordelijkheid behoort en maken procedures waar mogelijk handiger en praktischer.
> Dit zien wij o.a. terug in de toename van werkplezier en bevlogenheid van professionals, creatievere oplossingen en efficiëntere werkwijzen.
- We faciliteren deskundigheidsbevordering van leerkrachten. Leerkrachten, onderwijsassistenten, intern begeleiders, directeuren en bestuurders zijn deskundig, creatief en innovatief. Met elkaar zorgen wij voor versterking van de professionals in de directe onderwijsomgeving, onder andere door de inzet van experts die de juiste ondersteuning kunnen bieden. Door samen te werken met partners in de wijk kunnen scholen de ondersteuningsstructuur versterken en voor meer kinderen een passend thuisbij aanbod realiseren.
> Dit zien wij o.a. terug in een grotere mate van kennisuitwisseling, formulering van persoonlijke ontwikkelingsdoelen en deelname aan trainingen.
- We bevorderen het samenwerken. Door ervaringen, ontwikkelingen en expertise met elkaar te delen, versterken wij de ondersteuning op alle scholen en op alle niveaus. Met het RSV Breda po als eigentijds ontmoetingsplatform en kenniscentrum ten behoeve van het samenwerkingsverband en de subregio's, neemt de kwaliteit van de ondersteuning in het gehele samenwerkingsverband toe.
> Dit zien wij o.a. terug in meer doorlopende leer- en ontwikkelingslijnen en in integrale afstemming tussen reguliere basisscholen, speciaal basis onderwijs en speciaal onderwijs.
- We zetten in op integraal arrangeren. De juiste professionals in jeugdzorg en onderwijs maken samen met ouders, kind en school een specifiek plan om voor het kind in kwestie een passend aanbod te realiseren.
> Dit zien wij o.a. terug in verbreding van mogelijkheden om snel en met passende middelen de juiste ondersteuning voor leerlingen te bieden door adequate verbindingen te maken.

'Ik vind het belangrijk om kinderen het gevoel te geven dat het hoe dan ook goed komt. Welbevinden is de basis voor leren en dat geldt zeker voor kwetsbare kinderen.'

leerkracht van groep 6

KWALITEITZORG EN GOVERNANCE

Als samenwerkingsverband leggen wij verantwoording af aan de samenleving over onze gezamenlijke opdracht. Dat kunnen wij alleen doen wanneer wij gegevens verzamelen, daarover in gesprek gaan, er betekenis aan geven en sturen op verbetering van de kwaliteit. Het vraagt om waardering van informatie en dat benutten om met elkaar te leren. Zorg voor kwaliteit betekent het organiseren van een permanente dialoog over passende ondersteuning. Samen de verantwoordelijkheid nemen om achter de cijfers te kijken. Over de hele linie gesprekken faciliteren, tussen IB'ers, leerkrachten en ouders, tussen directeuren en teams en tussen bestuurders en directies. Passend onderwijs gaat niet over spreadsheets, maar over complexe dilemma's en afwegingen, fouten durven maken en je gesteund voelen, over zoeken en uitproberen, grote en kleine overwinningen. Als wij in staat zijn om échte betekenis te geven aan geobjectiverde gegevens, dan kunnen wij met recht zeggen dat wij verantwoording afleggen over onze kwaliteit, zowel extern als intern. Wij vertrouwen erop dat wij bereid zijn om op alle niveaus openheid van zaken te geven en ontmoeting te faciliteren.

VRAGEN BLIJVEN STELLEN

Ambities zijn mooi, maar die realiseren wij alleen als wij daar ook concrete doelen en acties aan verbinden. Wat doen wij om onze doelen te bereiken? Wat zouden wij nog meer of anders moeten doen? Wat zien wij dan in praktijk terug? Welk gedrag en welke houding is dan in lijn met de gezamenlijke bedoeling? Welk gedrag zouden wij vaker willen zien? Welke beelden zien wij dan voor ons? Hoe kunnen wij gezamenlijk leren versterken? Wie is waarvoor verantwoordelijk, met wie werken wij samen en welke verbandingen zijn cruciaal om tot stand te brengen? Niet alleen met collega's in het onderwijs, maar ook in de jeugdhulp, met leerplichtambtenaren en ouders. Onze focus moet vooral liggen op preventie op scholen en in de wijk. Hoe voorkomen wij thuiszitters, hoe zorgen wij dat kinderen veilig in een doorgaande lijn kunnen opgroeien en ontwikkelen en kunnen deelnemen aan vervolgonderwijs of arbeid?

SPEERPUNTEN

In het verlengde van onze ambities hebben wij verschillende concrete doelstellingen geformuleerd, deels gestoeld op wettelijke eisen en bestaand beleid en deels voortkomend uit de besproken uitgangspunten opgehaald tijdens de dialoogsessies.

- Wij hebben een nieuwe inrichting van het samenwerkingsverband, die beter aansluit op onze ambities en waarmee wij tevens de governance borgen.
- Wij realiseren een uitbreiding van de doorgaande lijn in ondersteuning om het netwerk passend onderwijs te verfijnen en om thuiszitters te voorkomen.
- Wij werken vanuit een nieuwe inrichting van de ondersteuningsorganisatie om op wijkniveau leerkrachten te ondersteunen bij preventie en bij de toeleiding naar en begeleiding van arrangementen.
- Integraal arrangeren is aantoonbaar het startpunt van de samenwerking tussen jeugdzorg en onderwijs
- Wij kiezen voor een herziening van de bekostiging voor SBO en SO om in samenwerking met jeugdhulp en zorgverzekeraars een blijvend passend aanbod te realiseren voor de betreffende kinderen.
- Leerkrachten voelen zich competent in het vormgeven aan passend onderwijs. Dat kunnen we meten. Dit sluit aan op onze ambitie om de ondersteuningskwaliteit van het samenwerkingsverband te vergroten.

DOEN WAT JUIST IS

Passend onderwijs is een opdracht die ons elke dag inspireert en richting geeft. Zo zou het tenminste moeten zijn. Natuurlijk gaat het daarbij om ondersteunend leiderschap, co-creatie, de juiste voorwaarden scheppen en het ter beschikking stellen van middelen en mensen. Maar het begint bij onszelf, onze aannames en overtuigingen, onze bereidheid om verantwoordelijkheid te nemen, aansluiting te zoeken en samen te ontwikkelen. Het samenwerkingsverband werkt volgens de nieuwe richtlijnen AVG, waardoor de privacy gewaarborgd is. (zie rsvbreda.nl/primair-onderwijs/....)

3 WAT KUNNEN WIJ BETEKENEN VOOR KINDEREN DIE EXTRA ONDERSTEUNING NODIG HEBBEN?

WAT DOEN WIJ ALS PROFESSIONALS?

Wij zorgen voor een klimaat waarin wij realistisch zijn over wat er nodig is aan ondersteuning. Wij zijn bereid om elkaar om hulp te vragen als wij er zelf niet uitkomen en om hulp te bieden aan collega's met een ondersteuningsvraag. Wij nodigen elkaar uit om suggesties en inzichten te delen en elkaar te inspireren. Wij handelen vanuit gedeeld eigenaarschap en gedeelde verantwoordelijkheid en staan open voor geboden ondersteuning. Wij stimuleren elkaar om de juiste dingen te doen en creatieve eigen oplossingen te bedenken. Wij zetten onze kennis in voor specifieke ondersteuning en delen die met collega's. Dankzij onze adequate gespreksvaardigheden versterken wij de dialoog met ouders. Daarbij geven wij onze grenzen aan, managen wij verwachtingen en maken wij beloften waar.

WAT DOEN WIJ ALS SCHOLEN EN SCHOOLBESTUREN?

Wij spreken waardering uit voor alles wat al goed gaat en laten professionals weten waar wij positief over zijn. Wij maken er een gewoonte van om toonbeelden van passend onderwijs zichtbaar te maken, zodat de juiste beleving ontstaat en de beleidsambities tastbaar worden in concrete praktijkvoorbeelden. Wij laten op die manier in 'good-practices' de mogelijkheden en meerwaarde van samenwerken zien, de wijze waarop wij uitdagingen aanpakken en de positieve consequenties van ieders inzet. Wij kennen een deel van het budget toe aan de ondersteuningsorganisatie om van daaruit de experts te leveren aan de vragende partijen, zodat ondersteuning thuisnabij kan worden georganiseerd. Wij brengen waar nodig gewenste expertise de school in en zorgen voor passende oplossingen in samenwerking met ketenpartners. Wij bewaken een goede balans tussen sturing en ruimte, tussen wat wij verplicht zijn vanuit de wetgeving en wat wij als professionals nodig hebben om met plezier resultaten te behalen.

WAT DOEN WIJ ALS SAMENWERKINGSVERBAND MET ONZE PARTNERS?

Wij ruimen overbodige bureaucratie uit de weg en bieden samen met onze partners professionele ondersteuning om lokaal eigenaarschap te regisseren. Wij combineren een vaste schil en een flexibele schil van experts, zodat er directe beschikbaarheid is en voldoende flexibiliteit om ad-hoc expertise vanuit het samenwerkingsverband in te roepen wanneer dat nodig is. Wij verschaffen duidelijkheid aan scholen en ouders over de spelregels, rechten en de route die moet worden doorlopen om de juiste ondersteuning voor de leerling te krijgen. Wij organiseren op verzoek gezamenlijke scholing voor professionals waarmee zij met meer vertrouwen kunnen handelen. Wij faciliteren visitaties, waarbij leerkrachten op elkaars scholen te gast zijn en elkaar vertellen wat hen opvalt. Wij zien erop toe dat in elk wijkteam een jeugdprofessional actief is en dat iedere gemeente vrij toegankelijke en geïndiceerde ondersteuning beschikbaar heeft in aanvulling op de basisondersteuning van de school en de extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband.

'Als een kind bij ons binnenkomt, ligt onze focus vooral op het versterken van de sociaal emotionele vaardigheden en het verbeteren van de werkhouding. Wat onze leerlingen nodig hebben, is voorspelbaarheid en een intensieve begeleiding.

orthopedagoog/GZ psycholoog

4

HOE ZIJN WIJ GEORGANISEERD?

HOE WERKEN WIJ SAMEN?

Het bestuur heeft ervoor gekozen om een ondersteuningsorganisatie in te richten, die het mogelijk maakt dat de aanwezige expertise op de scholen vrij toegankelijk beschikbaar komt voor iedereen binnen het samenwerkingsverband. Bovendien was al overeengekomen dat de schoolbesturen verantwoordelijk zijn voor de realisatie van een goede basis- en lichte ondersteuning op hun eigen scholen. Dankzij de samenwerking tussen de scholen in de wijk kunnen wij die ondersteuning nóg effectiever en efficiënter inrichten. Op het niveau van de subregio en het samenwerkingsverband vullen wij de ondersteuning in de wijk verder aan met specifieke expertise voor leerlingen die in aanmerking komen voor extra ondersteuning.

Een gevolg van onze gezamenlijke ambitie is de opzet en uitwerking van de ondersteuningsorganisatie. De gemeenschappelijk vrijgemaakte middelen van de ondersteuningsorganisatie kunnen onder andere dienen voor:

- De begeleiding van het voortraject bij de aanvraag van een arrangement
- Ondersteuning van de basisschool bij de inrichting en uitvoering van het arrangement
- Het begeleiden van de overgang van leerlingen die in aanmerking komen voor extra ondersteuning vanuit de voorschoolse periode naar de basisschool en van de basisschool naar het voortgezet onderwijs
- Schoolnabije ondersteuning van leerkrachten voor het begeleiden van leerlingen in en buiten de groep.

Om recht te doen aan de onderwijsbehoeften van ieder individueel kind in de regio focussen wij op mogelijkheden, samenwerking, talenten en handelingsgerichte oplossingen. Conform onze visie en ambities hebben wij in samenspraak met een werkgroep een nieuw groeidocument gerealiseerd. Bij het formuleren van de ondersteuning aan de leerling en het invullen van het nieuwe groeidocument

geldt: wat heeft deze leerling nodig om zijn leerdoelen te bereiken en valt dat binnen de bandbreedte van mijn school of is er iets extra's nodig? (zie rsvbreda.nl/primair-onderwijs/...)

Het samenwerkingsverband kent een bestuur waarbij alle schoolbesturen zijn aangesloten. De dagelijkse uitvoering van beleid ligt in handen van het dagelijks bestuur en de directeur van het samenwerkingsverband. De Commissie van Toelaatbaarheidsverklaringen adviseert over de toekenning van extra ondersteuning. Met de ondersteuningsplanraad, waarin ouders en onderwijsprofessionals zitting hebben, is de medezeggenschap georganiseerd. Vanaf de oprichting van de uitvoeringsorganisatie van het samenwerkingsverband is gekozen voor een bepaalde structuur. Gelet op de huidige vraagstukken en ambities onderzoeken wij of een aangepaste structuur daar wellicht beter op aansluit.

Om de formulierenlast te verminderen, hebben wij het groeidocument geïntegreerd in Leerlingenadministratiesysteem. Omdat leerkrachten hierin toch al gegevens moeten invullen van kinderen houden ze meer tijd over om zich te richten op wat er echt toe doet: persoonlijke aandacht en ondersteuning.'

IB'er

MET WIE WERKEN WIJ SAMEN?

Wij werken samen met voorschoolse voorzieningen, zoals kinderopvangorganisaties. Doel is om al de extra ondersteuning te realiseren nog voordat leerlingen in het primair onderwijs instromen. Daarnaast werken wij samen met scholen in het voortgezet onderwijs, omdat wij leerlingen ook in de overstap naar een school voor vervolgonderwijs een passende doorgaande lijn en een warme overdracht willen bieden. Naast de structurele samenwerking met de clusters SO 1 en SO 2, de voorzieningen voor kinderen met een visuele of auditieve beperking werken wij vanuit het samenwerkingsverband ook nadrukkelijk samen met de gemeentelijke jeugdhulp. De vrij toegankelijke en geïndiceerde hulp zijn immers een aanvulling op de extra ondersteuning vanuit het samenwerkingsverband. De samenwerking met de jeugdhulp richt zich onder andere op het voorkomen van thuiszitters, het begeleiden van gezinnen, ondersteuning bij sociaal-emotionele problemen en de zorg en ondersteuning van kinderen in het speciaal onderwijs. Voor de komende periode is het integraal arrangeren van groot belang. Dat wil zeggen dat in 't formuleren van de extra ondersteuning de samenwerking tussen onderwijs, jeugdhulp en jeugdzorg tot uitdrukking moet komen. Het samenwerkingsverband communiceert met ouders via de website. Daarnaast ontvangen ouders regelmatig nieuwsbrieven van de school over relevante ontwikkelingen rond passend onderwijs in hun subregio. Ouders zijn vertegenwoordigd in de OPR en zijn uitgenodigd in de dialoogavonden om mee te denken over de koers. Ze ontvangen het ondersteuningsplan en kunnen in voorkomende gevallen gebruik maken van hun recht op klacht en bezwaar (zie pdf Bezwaren en klachten)

‘Om passend onderwijs succesvol te laten zijn heb je als leerkracht niet alleen kennis en vaardigheden nodig. Het is goed om op tijd om coaching en begeleiding te vragen.’

begeleider SO cluster 3

HOE ONDERSTEUNEN WIJ ELKAAR?

De aangesloten scholen hebben in 2018 het eigen ondersteuningsprofiel opnieuw vastgelegd. De ondersteuningsprofielen zijn verzameld in een digitale database, waardoor er zicht ontstaat op het dekkend netwerk aan voorzieningen binnen de wijk, de subregio en het samenwerkingsverband. Met een dekkend netwerk van voorzieningen maken wij onze wettelijke opdracht waar. Zo maken wij ons er sterk voor dat geen enkel kind buiten de boot valt. Daartoe benutten wij de volgende mogelijkheden:

- Inzet van expertise vanuit de eigen school, het schoolbestuur, de scholen in de wijk en de ondersteuningsorganisatie van het samenwerkingsverband.
- Inzet van middelen die zijn overgedragen aan de schoolbesturen om de basis- en lichte ondersteuning te realiseren.
- Inzet van extra middelen door het samenwerkingsverband om leerlingen die in aanmerking komen voor extra ondersteuning in de vorm van een arrangement, een passend aanbod te geven binnen de eigen basisschool of op een basisschool met aanvullende expertise.
- Inzet van extra middelen door het samenwerkingsverband om leerlingen die in aanmerking komen voor extra ondersteuning een passend aanbod te geven binnen het speciaal (basis) onderwijs, omdat zij hier noodzakelijkerwijs op zijn aangewezen.

Wij maken gebruik van een dialooginstrument om inzicht te krijgen in de belemmerende en beschermende factoren en de onderwijsbehoeftes van het kind. Samen met de ouders kunnen wij zo gericht bepalen welke ondersteuning nodig is.’

IB'er

WAT BETEKENT DIT VOOR DE INZET VAN ONZE MIDDELEN?

5

Er zijn de komende jaren verschillende ontwikkelingen van invloed op de inzet van onze middelen. Het samenwerkingsverband zal de komende jaren oplopend tot aan schooljaar 2020-2021 structureel ruim € 2.000.000,- minder inkomsten van de rijksoverheid krijgen. Desalniettemin is ons doel om in 2022 een sluitende begroting te realiseren, terwijl wij de ondersteuning aan leerlingen en scholen willen intensiveren. Wij zetten onze reserves stevig in om dit te kunnen bereiken.

WELKE MAATREGELEN GAAN WIJ NEMEN OM ONZE AMBITIES TE REALISEREN?

- Onze scholen ontvangen in de komende 4 jaar € 144,- per leerling om de basisondersteuning te verstevigen. Dit is tevens een bijdrage voor de 'lichte ondersteuning' die de school biedt. Daarnaast ontvangen de scholen € 24,- per leerling voor 'zware ondersteuning'. Deze middelen kunnen worden ingezet om een verwijzing naar het speciaal onderwijs te voorkomen, inhoudelijk te onderbouwen of om een reeds toegekend arrangement tijdelijk op te plussen.
- Voor ondersteuning van de aansturing in het samenwerkingsverband in de subregio ontvangen de scholen € 3,50 per leerling. Deze overheadkosten zullen, naast de begrote organisatiekosten van het samenwerkingsverband (€ 350.000,-) in deze planperiode niet worden verhoogd (afgezien van de cao afspraken).
- Uit de dialoogtafels en de projectaanvragen 'passend onderwijs thuisnabij' blijkt dat er een grote behoefte is aan extra ondersteuners voor de scholen op het niveau van de wijk. Per 12 scholen zal het samenwer-

kingsverband daarom 1 fulltime ondersteuner inzetten. Dit is een vaste (herkenbare) allround deskundige, die ook een beroep kan doen op specifieke expertise van collega's binnen de ondersteuningsorganisatie van het samenwerkingsverband. . Hiervoor zetten wij de bestemmingsreserve 'intensivering ondersteuningsstructuur' in (waarmee aanvragen voor het project 'passend aanbod thuisnabij' vanaf 1-1-2019 nog slechts in beperkte mate mogelijk zal zijn) alsmede een deel van de middelen voor de herbestedingsverplichtingen. Voor de inrichting van deze ondersteuningsorganisatie worden jaarlijks tien tot 12 fulltime arbeidsplaatsen ter beschikking gesteld.

- Wij willen voor leerlingen in het speciaal (basis)onderwijs die extra ondersteuning nodig hebben een goed aanbod realiseren. Deze scholen ontvangen daarom direct de bekostiging voor de leerlingen die op de scholen geplaatst zijn. Ook zorgen wij ervoor dat deze scholen zodanig ingericht worden dat het tussentijds plaatsen van leerlingen geen problemen oplevert. De betreffende scholen garanderen dan plaatsing in de periode tussen begin schooljaar en 1 mei wanneer voor deze leerlingen een toelaatbaarheidsverklaring is afgegeven.

- Extra ondersteuning van leerlingen in het speciaal (basis)onderwijs wordt gefinancierd op basis van:
 - * de teldatum 1 oktober
 - * registratie van de aanwezige leerlingen in SBO en SO op 1 mei, alsmede de uitstroom aan het einde van het betreffende schooljaar
 - * inventarisatie van leerlingen op alle scholen binnen het samenwerkingsverband van wie voor het einde van het schooljaar verwacht wordt dat ze zullen instromen in SBO en SO of teruggeplaatst kunnen worden in het basisonderwijs gedurende het komende schooljaar
 - * een opslagpercentage te bekostigen op basis van historische gegevens

Hoewel het deelnemerspercentage speciaal (basis)onderwijs een tijd stabiel is gebleven, hebben wij in schooljaar 2017-2018 een aanzienlijke onverwachte groei van het aantal leerlingen in deze voorzieningen waargenomen (bijna 100 leerlingen extra). Wij verwachten dat deze toename niet structureel is. Desondanks nemen wij wel maatregelen om de basisondersteuning en lichte ondersteuningsmogelijkheden te verbreden en te versterken, waardoor wij de instroom in het speciaal (basis)onderwijs beperken en wij terugplaatsing van leerlingen vanuit deze instellingen naar het basisonderwijs stimuleren. Wat gaan wij doen?

- Wij ondersteunen leerkrachten direct in hun handelen op de werkvloer vanuit de eerder genoemde ondersteuningsorganisatie
- Wij bieden extra scholingsmogelijkheden aan aan leerkrachten en ondersteuners,
- Wij richten lerende netwerken in om kennis en vaardigheden te vergroten
- Wij stimuleren de inzet van arrangementen, waardoor leerlingen binnen de reguliere basisschool passend onderwijs krijgen. Daartoe verruimen wij het bedrag in onze begroting.

- Wij nodigen scholen bovendien uit om expertise vanuit het arrangement in te huren bij onze ondersteuningsorganisatie, bij collega scholen of (indien deze expertise daar niet beschikbaar is) bij derden.

Deze maatregelen moeten er in de komende vier jaren toe leiden dat meer leerlingen passend onderwijs en ondersteuning krijgen in onze basisscholen. Mocht deze ambitie gedurende de planperiode onverhoopt niet gerealiseerd worden, dan betekent dit dat er vanaf 2022 meer middelen nodig zijn in het speciaal (basis)onderwijs, waardoor de ondersteuningsmogelijkheden voor de basisscholen afnemen. Financieel zijn dit communicerende vaten.

Afstemming onderwijszorg - jeugdzorg

De afgelopen jaren is hard gewerkt aan de afstemming tussen onderwijs en jeugdhulp. Vooral in het speciaal (basis) onderwijs is er bij de leerlingen vaak sprake van zowel onderwijszorg als jeugdhulp. Voor de leerlingen die residentieel worden geplaatst en die in 'dagbesteding jeugdhulp' verblijven, zal het samenwerkingsverband de komende jaren een grotere bijdrage moeten betalen voor het aanbieden van onderwijs. Hiertoe wordt de komende jaren een bedrag ad € 250.000,- opgenomen in de begroting.

Schoolbesturen zijn bereid om de beschikbare expertise binnen de besturen desgevraagd in te zetten binnen het samenwerkingsverband. Dit gebeurt niet door middel van een commercieel tarief, maar op basis van een voor de werkgever kostendekkend tarief, bestaande uit de bruto werkgeverslasten me een nog nader te bepalen opslagpercentage.

Aan het einde van onze planperiode willen wij de financiële reserve van het samenwerkingsverband binnen de marge van 5% en 10% van onze structurele inkomsten laten vallen. Deze omvang geldt zolang het samenwerkingsverband geen personeel in eigen dienst heeft. In 2022 moet duidelijk zijn of alle leerlingen een passend aanbod krijgen en/of het deelnemerspercentage speciaal (basis)onderwijs leidt tot een sluitende exploitatie met een financiële reserve van ongeveer 10%.

WIJ KUNNEN DE INZET VAN DE MIDDELEN ALS VOLGT IN BEELD BRENGEN:

Aan de hand van diagrammen is de meerjarenbegroting van 2019 in beeld gebracht en wordt een doorkijkje gegeven naar de verwachte situatie 2023.

Diagram 1
Weergave van de financiële begroting 2019 conform meerjarenbegroting

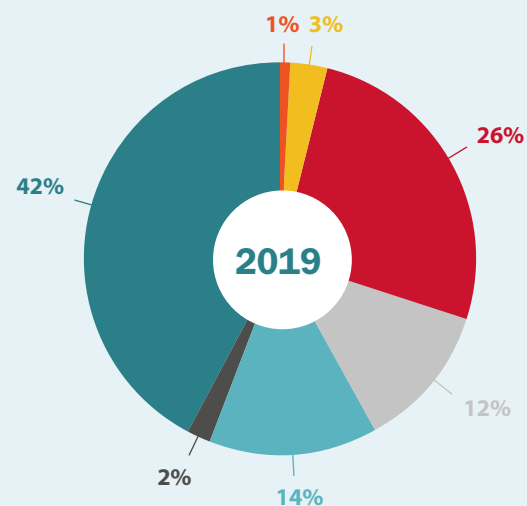

Diagram 2
Weergave van de financiële begroting 2023 conform meerjarenbegroting

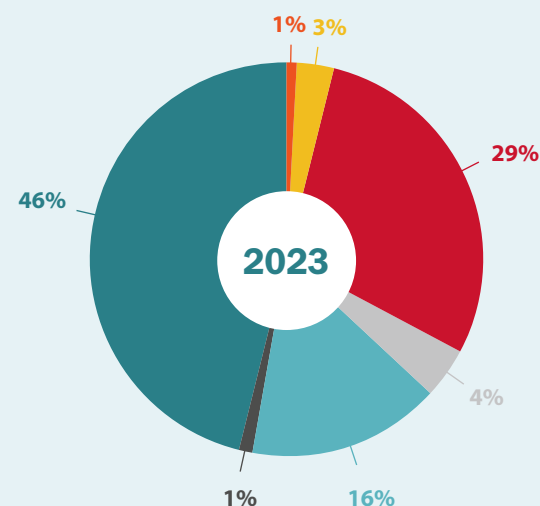
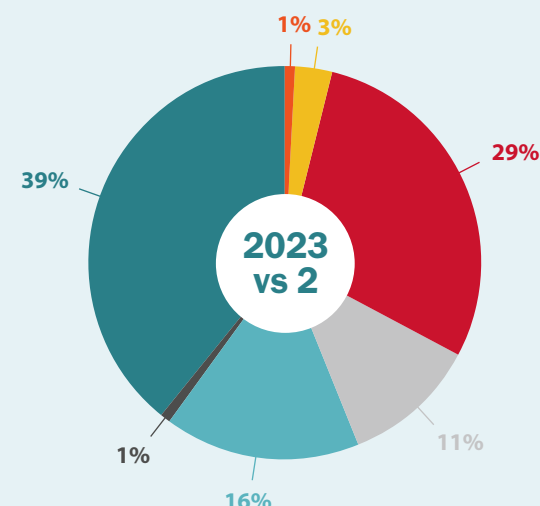

Diagram 3
Weergave van de financiële begroting 2023 bij daling deelnemerspercentage S(B)O

In dit diagram is in beeld gebracht dat het samenwerkingsverband 52% van de beschikbare middelen direct of indirect investeert in de ondersteuning van leerlingen in de reguliere basisscholen. De bekostiging van het speciaal(basis)onderwijs kent een omvang van 44% van het totale budget. Een klein deel van de middelen wordt gereserveerd om onderwijs te organiseren van leerlingen die in jeugdhulpvoorzieningen verblijven en 3% van het budget wordt besteed aan de organisatie van het samenwerkingsverband.

Wij streven er naar om ook in 2023 een financieel gezond samenwerkingsverband te blijven. Dit houdt in dat de omvang van de ondersteuningsorganisatie, en daarmee de wijk-gebonden ondersteuning van leerkrachten bij preventie en toeleiding en begeleiding van arrangementen, moet worden terug gebracht naar een percentage van 4% van het beschikbare budget, als het deelnemerspercentage speciaal (basis)onderwijs niet daalt.

De omvang van de ondersteuningsorganisatie kan alleen overeind blijven als het deelnemers-percentage speciaal (basis)onderwijs ten gevolge van de extra inzet van ondersteuning daalt, zoals afgebeeld in diagram 3. Het samenwerkingsverband gaat ervan uit dat met de beleidskeuzes die zijn gemaakt ten aanzien van het ondersteunen van het handelen van de leerkracht op de werkvloer, de extra scholingsmogelijkheden, de lerende netwerken, de ruimere inzet van arrangementen en het inzetten van de beschikbare expertise door de gezamenlijke schoolbestur en meer leerlingen thuis nabij op de reguliere basisschool een passend aanbod krijgen.

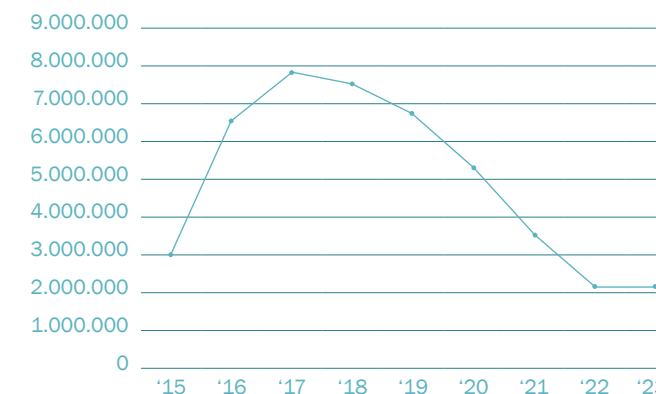
LEGENDA

- BAO - structurele bekostiging ondersteuning
- BAO - ondersteuningsstructuur
- BAO - ondersteuning arrangementen

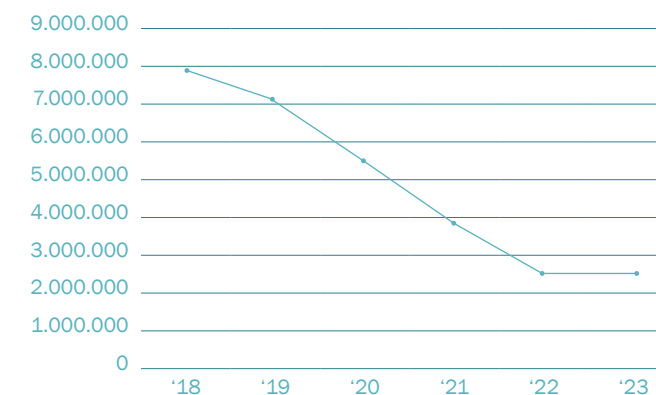
- Ondersteuning kinderen in SBO
- Ondersteuning kinderen in SO
- Ondersteuning onderwijs in jeugdhulp
- Organisatie

Aan de hand van onderstaande grafieken is het verloop van het eigen vermogen en de verwachte liquiditeit in beeld gebracht. Uit deze grafieken blijkt dat het samenwerkingsverband de komende jaren het opgebouwde eigen vermogen gebruikt om de eerder genoemde extra kwaliteitsimpuls te realiseren. Het weerstandvermogen wordt terug gebracht tot een niveau van 2 miljoen om risico's in de toekomst voldoende te kunnen afdekken.

Eigen vermogen per einde jaar

Geprognosticeerde liquiditeit per einde jaar

6

WAARAAN ZIEN WIJ DAT WIJ ONZE AMBITIES HEBBEN GEREALISEERD?

Passend onderwijs vraagt om voortdurende afstemming, alertheid en inzet. Om merkbaar en meetbaar resultaat te realiseren, is het nodig dat wij op alle niveaus gedragen afspraken maken, gekoppeld aan concrete activiteiten en monitoring. Als wij over enkele jaren terugkijken en onze ambities hebben gerealiseerd, zien wij een doelmatig gebruik van middelen en hebben wij op de volgende gebieden aantoonbare voortgang gemaakt.

Onze zoon Cas is in groep 5 naar 'OPDC Flowkids' gegaan. Met dat arrangement voor hoogsensitieve kinderen kreeg hij weer energie om te leren en kon hij weer volwaardig meedraaien op de basisschool.'

ouders van Cas

STRUCTURELE AFSTEMMING

Als wij onze ambities hebben gerealiseerd, zien wij meer doorlopende leer- en ontwikkelingslijnen waarin voorschool, opvang en onderwijs samenwerken en waarin professionals zorgen voor vroegsignalering en preventie. Wij zien integrale afstemming tussen basisscholen, speciaal basisonderwijs (sbo) en speciaal onderwijs (so). Door het realiseren van slimme combinaties zijn er voor kinderen meer mogelijkheden om sneller de juiste ondersteuning te ontvangen. Als er signalen zijn dat een breder arrangement nodig is dan alleen onderwijs, kunnen deskundigen samen met ouders direct de juiste verbindingen maken. Waar nodig kiezen wij voor integrale oplossingen, waarbij de som meer is dan het geheel der delen.

CONTINU LEREN

Op alle niveaus binnen en tussen de scholen wisselen wij kennis uit over passend onderwijs. Substantieel meer professionals formuleren hun eigen ontwikkel- of ondersteuningsbehoeften en professionaliseren zich door o.a. coaching op de werkvloer of het bijwonen van scholings- of trainingsbijeenkomsten. Dat leidt tot een groter vertrouwen in het eigen handelen en effectievere samenwerking met betrokken partners. Als wij onze ervaringen en expertise nóg meer met elkaar delen, zal de kwaliteit van de ondersteuning over de hele linie toenemen.

RUIMTE OM TE HANDELEN

Als wij erin slagen om interne procedures te vereenvoudigen en te sturen op basis van vertrouwen, zien wij dat terug in meer werkplezier en bevoegenheid, in een toename van creatieve oplossingen en in een sneller beschikbare en nog meer passende ondersteuning van onze leerlingen. Dit leidt tot een snellere toeleiding en tot passende ondersteuning aan kinderen.

CONCRETE RESULTATEN

Als wij onze ambities gerealiseerd hebben, zien wij dat ook terug in de cijfers:

- minder uitval bij trajecten en arrangementen,
- meer terugplaatsingen van leerlingen van so naar sbo, van so naar bao en van sbo naar bao
- minder verwijzingen van bao naar so en sbo,
- aantoonbaar minder thuiszitters,
- aanwijsbaar meer leerlingen met passende ondersteuning in het reguliere onderwijs,
- meer succesvolle overgangen van voorschool naar primair onderwijs en van primair onderwijs naar voortgezet onderwijs.

'Wat wij doen, is zoveel mogelijk bevorderende elementen versterken en de belemmerende elementen opheffen. Je kunt met kleine aanpassingen vaak al veel bereiken. Zelfs de plaats in de klas doet ertoe.'

orthopedagoog/GZ psycholoog

RSV Breda PO
Ridderstraat 34
4902 AB Oosterhout (NB)

www.rsvbreda.nl